

Miażdżyca zarostowa, przewlekła choroba o tle zapalnym ścian naczyń, spowodowana jest wzrostem stężenia pro-zapalnych związków i pozostaje jednym z największych problemów współczesnej diagnostyki i farmakologii. Jej częstość występowania sięgająca 60% w populacji geriatrycznej oraz fakt, iż nie ogranicza się ona tylko do tętnic wieńcowych, lecz dotyka prawie wszystkich łożysk tętniczych, czyni to wyzwanie jeszcze trudniejszym. Co więcej, udowodniono, iż częstość występowania niepożądanych zjawisk naczyniowych u pacjentów cierpiących z powodu choroby wieńcowej wraz z miażdżycą zarostową kończyn dolnych jest znacznie wyższa niż u pacjentów z izolowaną jednołożyskową miażdżycą. Z kolei u pacjentów z krytycznym niedokrwieniem kończyn dolnych odsetek powikłań jest jeszcze wyższy, głównie z powodu epizodów zakrzepowych tętnic. Oba opisywane procesy, zapalny oraz zakrzepowy, wiążą się z zaburzeniami funkcji śródbłonna, co w przypadku niepożądanych zdarzeń w obrębie kończyn dolnych nie zostało wciąż wyjaśnione.

Celem naszego badania jest ocena zależności pomiędzy zakrzepowo-zapalnymi procesami w naczyniach a występowaniem poważnych niepożądanych zdarzeń sercowo naczyniowych i kończynowych u pacjentów z krytycznym niedokrwieniem kończyn dolnych w przebiegu wielopoziomowej miażdżycy zarostowej tętnic.

Do zaplanowanego prospektywnego badania obserwacyjnego przeprowadzanego w Klinice Angiologii zrekrutowanych zostanie 75 pacjentów z wielopoziomą miażdżycą zarostową tętnic, definiowaną jako krytyczne niedokrwienie kończyn dolnych ze współwystępującą chorobą niedokrwinną serca. Grupę kontrolną stanowić będzie 75 pacjentów także z chorobą wieńcową, jednak bez objawowego niedokrwienia kończyn dolnych. W obu grupach zbadany zostanie szerokie spektrum prozapalnych i prozakrzepowych biomarkerów. Wszystkich uczestników obejmie 1, 3, 6, 12 i 18-miesięczna obserwacja, w której skład wejdzie ocena stanu klinicznego, badanie USG tętnic, ocena parametrów hemodynamicznych, obrazowanie śródbłonna naczyniowego oraz oceny jakości życia. Co więcej na 12-miesięcznej wizycie kontrolnej zostaną pobrane próbki krwi, z których dodatkowo oznaczony zostanie poziom wybranych biomarkerów. Porównanie stężenia biomarkerów i częstości występowania dużych niepożądanych zdarzeń sercowo-naczyniowych i kończynowych pomoże w wytłumaczeniu przyczyn wysokiego odsetka takich powikłań u pacjentów z wielopoziomą miażdżycą zarostową tętnic.

Dokładny mechanizm prowadzący do kończynowych i sercowo-naczyniowych powikłań wciąż jest tematem debat naukowych, a obecnie stosowane metody leczenia – leki antyproliferacyjne, przeciwplatekcyjne i przeciwkrzepliwne – nadal nie są w pełni efektywne. Wyniki tego badania pomogą rozwinąć stan wiedzy w zakresie tych mechanizmów prowadząc do opracowania nowych ścieżek zapobiegania i leczenia u pacjentów z miażdżycą tętnic kończyn dolnych z towarzyszącą chorobą wieńcową. Wyniki naszych badań zostaną opublikowane w czasopiśmie z wysokim wskaźnikiem Impact Factor oraz zaprezentowane na prestiżowych ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych.